

Datum
2022-06-14

Diariennr
KST 2022/152

Ert datum
2022-03-28

Ert diariennr
S2022/00436

Socialdepartementet

Remissvar på betänkandet Träffsäkert – införande av månadsuppgifter i bostadsbidraget och underhållsstödet (SOU 2021:101)

Kammarrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, inget att invända mot utredningens förslag. Kammarrätten vill dock lämna följande kommentarer.

De nya beräkningsreglerna

Kammarrätten ser positivt på utredningens förslag att använda inkomstuppgifter i arbetsgivardeklarationer för att öka träffsäkerheten inom bostadsbidraget och underhållsstödet. Förslagets regler om beräkning och ramtid innebär dock en ökad komplexitet jämfört med nuvarande regler. Det beror delvis på att ramtiden är uppdelad i tre perioder och inkomster har olika påverkan på beräkningen beroende av vilken period de för närvarande tillhör. Den som gör beräkningen kan dessutom inte nöja sig med att endast beakta arbetsgivardeklarationer, utan behöver även fortsättningsvis beakta beslut om slutlig skatt och den enskildes egna uppgifter. Det framstår som att reglerna kan komma att leda till komplicerade beräkningar vid tillämpningen. Kammarrätten anser därför att såväl myndigheter som domstolar skulle ha nytta av fler konkreta exempel som illustrerar vad reglerna leder till vid olika inkomstförhållanden och scenarier.

Avdrag i inkomstslaget tjänst beloppsgränser

Kammarrätten konstaterar att betänkandet behandlar problemet med att arbetsgivardeklarationer inte innehåller uppgifter om sådana avdrag som enskilda kan göra i inkomstslaget tjänst. I betänkandet noteras även att vissa

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

typer av utgifter behöver överstiga fastställda beloppsgränser för att ge rätt till avdrag i inkomstbeskattningen. Kammarrätten tolkar uttalandena i betänkandet som att Försäkringskassan vid beräkning av bostadsbidrag och betalnings-skyldighet inte ska beakta utgifter som understiger beloppsgränserna. För säkerhets skull vore det dock bra om detta förtydligades.

Vidare anser kammarrätten att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör tillföras vägledning för hur enskildas utgifter ska bedömas i förhållande till de fastställda beloppsgränserna. Exempelvis hur bedömningen ska göras när det vid början av året är osäkert om en enskilds utgifter för resor till och från arbetet kommer att överstiga beloppsgränsen och hur beräkningen (dvs. utgiftsfördelningen) ska göras om bedömningen ger vid handen att beloppsgränsen kommer att överstigas.

Osäkerhet kring vad som krävs för omprövning

I avsnitt 8.7 föreslår utredningen att ett tidigare beslut om bostadsbidrag eller betalningsbelopp för underhållsstöd ska kunna ändras om det framkommer uppgifter om att den inkomst som legat till grund för beslutet är felaktig. Sådana uppgifter kan bland annat framkomma i ny eller ändrad arbetsgivardeklaration, beslut om slutlig skatt eller beslut om studiemedel. För att ett beslut ska ändras ska uppgiften enligt utredningen visa att inkomsten skiljer sig från de uppgifter som legat till grund för beslutet så att det belopp som tidigare bestämts väsentligt skiljer sig från det som de nya uppgifterna visar.

I författningsförslagen återfinns detta väsentlighetskrav i bestämmelser om justering av underhållsstöd och betalningsskyldighet på grund av att ett beslut om skatt visar att det underlag som legat till grund för Försäkringskassans bedömning ändrats väsentligt (18 kap. 36 § och 19 kap. 35 § SFB). Väsentlighetskravet återfinns inte i någon bestämmelse om omprövning av andra skäl än beslut om slutlig skatt. Kravet återfinns dessutom över huvud taget inte i författningsförslagen avseende bostadsbidrag (98 kap. 9 § SFB).

Motiveringen till förslaget i avsnitt 8.7 kan tolkas som att väsentlighetskravet endast gäller för 18 kap. 36 § och 19 kap. 35 § SFB. Det skulle dock innebära att förslaget är otydligt. I den fortsatta beredningen behöver det förtydligas i vilka fall en ändring av ett beslut förutsätter att de uppgifter som legat till grund för beslutet väsentligt skiljer sig från det som de nya uppgifterna visar.

Kostnadsanalys

Kammarrätten saknar en analys av vilka konsekvenser förslagen får för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det är viktigt att domstolarna får de ytterligare resurser som kan behövas om kostnaderna skulle öka.

Detta yttrande har beslutats av

Rolf Bohlin

Jim Jerkenhag

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå